

NGUYỄN KHẮC ĐỨC*

CHÍNH SÁCH VÀ PHÁP LUẬT CỦA ẤN ĐỘ VỀ TÔN GIÁO VÀ VẤN ĐỀ ĐẶT RA

Tóm tắt: Ấn Độ được xem là “đất nước tâm linh, tôn giáo”, với tỷ lệ dân số theo tôn giáo rất cao (trên 95%). Các tôn giáo lớn như: Ấn Độ giáo, Kitô giáo, Islam giáo đều có mặt ở quốc gia này. Chính sách, pháp luật của Ấn Độ về tôn giáo, ở tâm vĩ mô, là tiến bộ, phù hợp với luật pháp quốc tế về tự do, bình đẳng tôn giáo cũng như hoạt động của các tôn giáo. Khi khẳng định mọi người có quyền tự do tôn giáo, các tôn giáo được tự do hoạt động tôn giáo và xã hội. Tuy nhiên, cũng có luật chưa thật sự phù hợp với tình hình thực tiễn tôn giáo, hạn chế tự do tôn giáo, phân biệt đối xử trên cơ sở tôn giáo dẫn đến những xung đột tôn giáo và xã hội, gây quan ngại đối với thế giới cần được xem xét điều chỉnh.

Từ khóa: Chính sách; pháp luật; tự do tôn giáo; tôn giáo; Ấn Độ.

Dẫn nhập

Ấn Độ là đất nước rất đa dạng về tôn giáo và dân tộc, với đại bộ phận dân số là tín đồ tôn giáo. Đây là quốc gia có cộng đồng Ấn Độ giáo lớn nhất thế giới với số lượng lên tới cả tỷ tín đồ, đồng thời là nước có nhiều tín đồ Islam giáo, đứng thứ hai thế giới, chỉ sau Indonesia. Trước tình hình tôn giáo – dân tộc như vậy, chính sách, pháp luật của Ấn Độ đối với tôn giáo được đánh giá là tiến bộ, phù hợp với luật pháp quốc tế về tự do tôn giáo. Tuy nhiên, cũng có chính sách, pháp luật chưa thực sự bảo đảm tự do, bình đẳng tôn giáo, tín ngưỡng, thậm chí phân biệt đối xử về tôn giáo, đặc biệt đối với các tộc người thiểu số theo tôn giáo, dẫn đến những bất ổn xã hội. Mục đích của bài viết là làm rõ chính sách, pháp luật về tôn giáo của Ấn Độ một cách có hệ thống, cập nhật và những vấn đề đang đặt ra.

---

* Viện Tôn giáo và Tín ngưỡng, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh.

Ấn Độ là nước lớn với đặc trưng về tôn giáo và chính sách tôn giáo, vì vậy, trong thời gian qua đã có nhiều công trình nghiên cứu về chính sách, pháp luật tôn giáo của Ấn Độ. Edward Luce (2013) phân tích hoạt động của Nhà nước Ấn Độ, các đảng cấp trong xã hội Ấn Độ, chủ nghĩa dân tộc Ấn Độ giáo, tình hình Islam giáo ở Ấn Độ trong mối quan hệ với Islam giáo ở Nam Á. Trần Nam Tiến (2016) đã làm rõ ảnh hưởng của Ấn Độ đến lịch sử các nước Đông Nam Á, sự du nhập và phát triển của Phật giáo ở các quốc gia thuộc tiểu vùng sông Mê Kông, chính sách “ngoại giao Phật giáo” của Ấn Độ thời kỳ Narendra Modi hiện nay cũng như ảnh hưởng của tôn giáo đối với quan hệ ngoại giao giữa Việt Nam và Ấn Độ. Bùi Minh Hà (2017) nghiên cứu thực trạng tôn giáo ở Ấn Độ với đặc điểm là sự đa nguyên tôn giáo. Tác giả cũng chỉ ra một số nội dung cơ bản trong chính sách tôn giáo của Ấn Độ, như tôn trọng quyền tự do tôn giáo của nhân dân, đảm bảo quyền của các nhóm tôn giáo thiểu số, tránh phân biệt đối xử vì lý do tôn giáo, nghĩa vụ của các tổ chức tôn giáo trong xã hội.

Samirah Majumdar (2018) cung cấp những dữ kiện về tôn giáo và ứng xử của nhà nước đối với tôn giáo ở Ấn Độ. Neha Sahgal, Jonathan Evans... (2021) nghiên cứu tôn giáo và ứng xử đối với tôn giáo ở Ấn Độ một cách công phu, với những nội dung như: đa dạng và đa nguyên tôn giáo, bản sắc tôn giáo, hoạt động tôn giáo, niềm tin tôn giáo, chia rẽ tôn giáo, trang phục tôn giáo, tự do tôn giáo, phân biệt đối xử dựa trên tôn giáo, thái độ đối với vấn đề đảng cấp, chủ nghĩa dân tộc và chính trị. *The World Evangelical Alliance Open Doors International...* (2022) phân tích chính sách, pháp luật, ứng xử của Ấn Độ đối với các tộc người thiểu số theo tôn giáo, đó là tình trạng phân biệt đối xử chống lại các tộc người thiểu số thông qua chính sách và luật pháp, như: luật hạn chế giết mổ bò, luật công dân sửa đổi; kích động bạo lực chống lại các tộc người thiểu số; từ chối tiếng nói và sự tham gia của các tộc người thiểu số theo tôn giáo. Trong khi, *The Hindu Bureau* (2022) đã dẫn lời của Bộ trưởng Các chính quyền tự trị Ấn Độ cho rằng, Ấn Độ thế tục đang dần trở thành một nhà nước dựa trên tôn giáo. Quá trình xây dựng một nhà nước dựa vào Ấn Độ giáo đã bắt đầu chín năm trước đây khi Đảng Nhân dân BJP lên nắm quyền...

Những công trình trên đã đề cập đến những nội dung cơ bản về tôn giáo và chính sách tôn giáo của Ấn Độ, tuy nhiên, việc nghiên cứu chính sách, pháp luật tôn giáo của Ấn Độ còn đơn giản, chưa có tính hệ thống và chưa cập nhật, vì vậy cần tiếp tục được nghiên cứu.

Bài viết được thực hiện trên cơ sở phương pháp luận của chủ nghĩa duy vật biện chứng, chủ nghĩa duy vật lịch sử và các phương pháp nghiên cứu cụ thể, như: phương pháp phân tích – tổng hợp, phân tích văn bản, và khái quát hóa.

1. Tình hình tôn giáo ở Ấn Độ hiện nay

Đến ngày 15/8/2023, ước tính dân số Ấn Độ là 1.421.603.199 người [DanSo, 2023]. Theo kết quả điều tra dân số quốc gia năm 2011 của Ấn Độ, năm gần đây nhất có số liệu về tôn giáo, tín đồ Ấn Độ giáo chiếm 79,8% dân số; Islam giáo: 14,2%; Kitô giáo: 2,3%; và tín đồ Sikh giáo: 1,7%. Năm 2020, cơ sở dữ liệu về tôn giáo thế giới cho thấy, tín đồ Ấn Độ giáo chiếm 72,4%; Islam giáo: 14%; Kitô giáo: 4,8%; và tín đồ Sikh giáo: 1,8%. Năm 2011, các nhóm cùng chiếm tỉ lệ ít hơn 2% dân số bao gồm người theo Phật giáo, Jain giáo, Bái hỏa giáo, Do Thái giáo và tôn giáo Baha'i. Trong số liệu thống kê của chính phủ, Bộ Các vấn đề bộ lạc chính thức xác định, người thuộc các bộ lạc theo Ấn Độ giáo trên 104 triệu người.

Tín đồ Islam giáo tập trung ở bang Uttar Pradesh, Bihar, Maharashtra, Tây Bengal, Telangana, Karnataka, Kerala, Assam và các vùng lãnh thổ liên minh Lakshadweep, Jammu, Kashmir. Ở các vùng này, người Islam giáo chiếm tỷ lệ tương ứng là 95% và 68,3% dân số. Hơn 85% người Islam giáo thuộc dòng Sunni, phần còn lại chủ yếu là dòng Shiit. Có khoảng 150.000 người Islam giáo Ahmadi trong cả nước. Dân số theo Kitô giáo phân bố khắp cả nước nhưng tập trung nhiều hơn ở phía Đông Bắc cũng như ở các bang Kerala, Tamil Nadu và Goa. Ba bang vùng Đông Bắc có đa số dân số theo Kitô giáo là Nagaland (90%), Mizoram (87%) và Meghalaya (70%). Người theo Sikh giáo chiếm 54% dân số bang Punjab. Có khoảng 100.000 tín đồ Phật giáo Tây Tạng trong cả nước, như ở bang Himachal Pradesh, Karnataka, Uttarakhand và vùng thủ đô Delhi. Có khoảng 40.000 người tị nạn Rohingya theo Islam giáo từ Myanmar sống ở nước này

[xem: The U.S. State Department, 2023]. Như vậy, Ấn Độ là quốc gia đa dạng tôn giáo và có nhiều tộc người, với số lượng tín đồ đậm đặc, nhiều bậc nhất trên thế giới, đáng chú ý là số lượng tín đồ Ấn Độ giáo đứng thứ nhất, tín đồ Islam giáo đứng thứ hai trong tất cả các nước trên thế giới [Samirah Majumdar, 2018].

2. Chính sách và pháp luật của Ấn Độ về tôn giáo

2.1. Khái quát chính sách và pháp luật của Ấn Độ về tôn giáo

Hiến pháp của Ấn Độ [Government of India Ministry of Law and Justice Legislative Department, 2020] khẳng định tự do lương tâm và quyền của tất cả cá nhân tự do thể hiện, thực hành và truyền bá tôn giáo; là một nhà nước thế tục; yêu cầu nhà nước đối xử với tất cả các tôn giáo một cách công bằng; và nghiêm cấm sự phân biệt đối xử dựa trên tôn giáo. Luật liên bang trao quyền cho chính phủ cấm các tổ chức tôn giáo gây căng thẳng giữa các cộng đồng, có liên quan đến khủng bố, nổi loạn hoặc vi phạm luật điều chỉnh các khoản đóng góp của nước ngoài.

Đến nay, có 13/28 bang¹ của nước này đã ban hành *Luật chống chuyển đổi tôn giáo*. Mặc dù không có luật nào trong số này đề cập đến những đức tin cụ thể, nhưng trên thực tế, luật điều chỉnh nhiều hơn đến người không theo Ấn Độ giáo. Những luật này có ba đặc điểm chung là: cấm chuyển đổi, yêu cầu phải thông báo và các điều khoản chuyển đổi rất khó khăn. Những đặc điểm như vậy được cho là không phù hợp với quy định của Hiến pháp Ấn Độ và sự bảo vệ của Luật nhân quyền quốc tế về tự do tôn giáo, tín ngưỡng [USCIRF, 2023].

Bộ luật Hình sự liên bang hình sự hóa việc “kích động thù địch giữa các nhóm khác nhau vì lý do tôn giáo” và “có hành động gây phương hại đến việc duy trì sự hòa hợp”, bao gồm cả hành vi gây thương tích, tổn hại cho các nhóm và tín đồ tôn giáo. Bộ luật hình sự cũng nghiêm cấm “các hành vi cố ý, ác ý nhằm xúc phạm cảm xúc tôn giáo của bất kỳ tầng lớp nào bằng cách xúc phạm tôn giáo hoặc niềm tin tôn giáo của họ”. Vi phạm bất kỳ điều khoản nào trong số này có thể bị phạt tù lên tới ba năm, phạt tiền, hoặc cả hai. Nếu hành vi phạm tội được thực hiện tại nơi thờ cúng, có thể bị phạt tù đến 5 năm.

Luật pháp yêu cầu các nhóm tôn giáo nhận tài trợ nước ngoài phải đăng ký với Bộ Nội vụ. Luật liên bang yêu cầu các tổ chức phi chính phủ, bao gồm cả tổ chức tôn giáo, tổ chức được cấp phép lưu giữ báo cáo kiểm toán về tài khoản, lịch trình hoạt động của họ và cung cấp chúng cho công chức bang theo yêu cầu. Các tổ chức thực hiện “các chương trình văn hóa, kinh tế, giáo dục, tôn giáo hoặc xã hội” nhận tài trợ nước ngoài đều phải có giấy phép. Chính quyền trung ương cũng có thể yêu cầu tổ chức được cấp phép phải xin phép trước khi chấp nhận hoặc chuyển giao tài trợ của nước ngoài. Chính phủ có thể từ chối đơn xin cấp giấy phép hoặc đơn yêu cầu chuyển tiền nếu đánh giá người nhận đang hành động trái với “sự hòa hợp giữa các nhóm, đẳng cấp hay cộng đồng tôn giáo, chủng tộc, xã hội, ngôn ngữ hoặc khu vực”. Các tổ chức phi chính phủ, bao gồm các tổ chức tôn giáo có thể sử dụng 20% nguồn tài trợ của họ cho mục đích hành chính và bị cấm chuyển tài trợ của nước ngoài cho tổ chức, cá nhân khác.

Hiến pháp quy định, bất kỳ văn bản pháp lý nào về người theo Ấn Độ giáo sẽ được hiểu là bao gồm những người theo Sikh giáo, Jain giáo và Phật giáo, nghĩa là họ phải tuân theo luật pháp liên quan đến người theo Ấn Độ giáo. Việc lập pháp về sau tiếp tục sử dụng từ người theo Ấn Độ giáo như một phạm trù bao gồm người theo Sikh giáo, Phật giáo, tôn giáo Baha'i, Jain giáo, nhưng luật pháp xác định các nhóm thuộc các tôn giáo riêng biệt.

Luật liên bang cung cấp quy chế thiểu số chính thức cho chín nhóm tôn giáo: Islam giáo, Sikh giáo, Kitô giáo, Bái Hòa giáo, Jain giáo và Phật giáo. Chính phủ bang có thể cấp tình trạng thiểu số theo luật tiểu bang đối với các nhóm tôn giáo là thiểu số trong một khu vực cụ thể. Thành viên của các nhóm thiểu số được công nhận có đủ điều kiện để nhận các chương trình hỗ trợ của chính phủ. Hiến pháp quy định chính phủ chịu trách nhiệm bảo vệ các nhóm thiểu số tôn giáo và giúp họ bảo tồn văn hóa và lợi ích tôn giáo của họ.

Luật về địa vị cá nhân thiết lập bộ luật dân sự cho các thành viên của các cộng đồng tôn giáo nhất định trong các vấn đề về hôn nhân, ly hôn, nhận con nuôi và thừa kế dựa trên tôn giáo, đức tin và văn hóa. Luật về địa vị cá nhân của người Ấn Độ giáo, Kitô giáo, Bái Hòa giáo,

Do Thái giáo và Islam giáo được công nhận về mặt pháp lý và có hiệu lực thi hành về mặt tư pháp. Các vấn đề về địa vị cá nhân không được xác định trong một luật riêng được đề cập trong luật về địa vị cá nhân của người Ấn Độ giáo. Tuy nhiên, những luật này không thay thế các luật quốc gia, pháp luật của bang hay các quy định của hiến pháp. Chính phủ trao quyền tự chủ cho Ban Luật pháp Cá nhân Islam giáo Toàn Ấn Độ và cộng đồng Bái hỏa giáo để xác định phong tục tập quán của họ. Nếu các ban pháp luật hoặc lãnh đạo cộng đồng không thể giải quyết tranh chấp, vụ việc sẽ được đưa ra tòa án dân sự.

Các trường hợp kết hôn liên đức tin được yêu cầu cung cấp thông báo công khai trước 30 ngày - bao gồm địa chỉ, hình ảnh và sự tham gia tôn giáo - để lấy ý kiến của công chúng, mặc dù yêu cầu này thay đổi tùy theo tiểu bang. Những người theo Ấn Độ giáo, Islam giáo, Phật giáo, Sikh giáo hoặc Jain giáo kết hôn ngoài tôn giáo có nguy cơ bị mất quyền thừa kế tài sản theo pháp luật về địa vị cá nhân của cộng đồng đó. Pháp luật công nhận việc đăng ký kết hôn của người Sikh nhưng không bao gồm quy định việc ly hôn của họ. Ly hôn và các vấn đề cá nhân khác của người Sikh thuộc phạm vi điều chỉnh luật của Ấn Độ giáo. Theo luật, bất kỳ người nào, không phân biệt tôn giáo, đều có thể yêu cầu ly hôn tại một tòa án dân sự.

Hiến pháp cấm giảng dạy tôn giáo trong các trường thuộc chính phủ. Luật pháp cho phép thành lập và hoạt động các trường học tư nhân của tôn giáo. Luật pháp cho phép một số cơ sở giáo dục của Islam giáo, Kitô giáo, Sindhi (những người tị nạn theo Ấn Độ giáo), Bái hỏa giáo và Sikh giáo nhận hỗ trợ của chính phủ để xác định chỉ tiêu cho sinh viên thuộc nhóm thiểu số tôn giáo. Chẳng hạn, Đại học Islam giáo Aligarh phải chấp nhận ít nhất 50% người Islam giáo. Trường Cao đẳng St. Stephen ở Delhi và St. Xavier ở Mumbai phải nhận ít nhất 50% người theo Kitô giáo.

Có 25 trong số 28 bang áp dụng các hạn chế từ một phần đến toàn bộ việc giết mổ bò. Các *luật ngăn chặn giết mổ bò* quy định hành vi phạm tội, không được bảo lãnh và yêu cầu bị cáo chứng minh. Việc ngăn chặn giết mổ bò mang lại lợi thế cho những người bảo vệ *Hindutva* (Phong trào theo chủ nghĩa tối cao của Ấn Độ giáo) để biện

minh cho việc hành hình của đám đông. Các bang có luật pháp nghiêm ngặt nhất, như: Haryana và Uttar Pradesh, đã cho thấy nhiều vụ hành hình, trong đó người Islam giáo bị ảnh hưởng nhiều hơn cả. Những người theo Kitô giáo cũng là mục tiêu, bị các lực lượng bảo vệ Hindutva buộc tội buôn bán gia súc, đôi khi bị thương nặng và bị giết bởi đám đông cảnh vệ. Trong hầu hết các trường hợp, thủ phạm gây ra bạo lực không bị trừng phạt, thay vào đó nạn nhân và gia đình họ phải đối mặt với hành động pháp lý theo luật bảo vệ bò. Những luật như vậy ảnh hưởng tiêu cực đến các nhóm thiểu số tôn giáo, người yếu thế, những người làm nghề bán thịt và dựa vào thịt làm nguồn thực phẩm.

Ủy ban Quốc gia về dân tộc thiểu số, bao gồm các đại diện từ sáu nhóm thiểu số tôn giáo được chỉ định và Ủy ban Nhân quyền Quốc gia, điều tra các cáo buộc phân biệt tôn giáo. Bộ Dân tộc thiểu số cũng có thể tiến hành điều tra. Các cơ quan này không có quyền lực bắt buộc nhưng tiến hành điều tra dựa trên đơn khiếu nại những vi phạm hình sự hoặc dân sự và gửi kết quả điều tra cho cơ quan thực thi pháp luật. Mười tám trong số 28 bang và thủ đô Delhi có các ủy ban tộc thiểu số cũng điều tra các cáo buộc phân biệt tôn giáo.

Hiến pháp thiết lập cơ sở pháp lý cho những chương trình phúc lợi ưu đãi dành cho các tầng lớp, cộng đồng bộ lạc yếu thế và các thành viên của “các giai cấp lạc hậu khác”, một phạm trù dành cho các nhóm người được coi là thiệt thòi về xã hội và giáo dục. Hiến pháp quy định chỉ có người theo Ấn Độ giáo, Sikh giáo, Phật giáo có đủ điều kiện để được coi là thành viên của đẳng cấp yếu thế. Người theo Kitô giáo và Islam giáo chỉ đủ điều kiện nhận trợ cấp nếu được coi là thành viên của các tầng lớp “lạc hậu” trên cơ sở địa vị kinh tế và xã hội của họ. Hơn nữa, chính phủ yêu cầu các nhà truyền giáo nước ngoài phải xin thị thực truyền giáo [The U.S. State Department, 2023].

2.2. Những quy định trong Hiến pháp và luật pháp của Ấn Độ về tôn giáo

2.2.1. Những quy định trong Hiến pháp Ấn Độ về tôn giáo

Tự do lương tâm và tự do thể hiện tôn giáo, thực hành và truyền bá tôn giáo

Hiến pháp Ấn Độ quy định: Mọi người đều bình đẳng có quyền tự do lương tâm và quyền thể hiện tôn giáo một cách tự do, thực hành và truyền bá tôn giáo [xem: W. Cole Durham-Jr. Brett G. Scharffs, 2016: 109-121]. Những quyền tự do này phải tuân theo trật tự công cộng, đạo đức, sức khỏe của cá nhân và xã hội.

Không có nội dung nào trong điều này ảnh hưởng đến việc thực hiện bất kỳ bộ luật hiện hành nào hoặc ngăn cản Nhà nước thực hiện bất kỳ luật nào trong hoạt động: điều chỉnh hoặc hạn chế bất kỳ hoạt động kinh tế, tài chính, chính trị hoặc thể tục nào khác có thể gắn liền với việc thực hành tôn giáo; cung cấp phúc lợi xã hội và cải cách, mở cửa các tổ chức Ấn Độ giáo dành cho mọi tầng lớp và người theo Ấn Độ giáo².

Nhà nước thể tục

Hiến pháp bắt buộc Nhà nước Ấn Độ là một nhà nước thể tục. Nhà nước thể tục là nhà nước không bị phụ thuộc vào bất kỳ một tổ chức tôn giáo nào để điều hành, phát triển đất nước, thực hiện nguyên tắc phân ly giữa tôn giáo và nhà nước, tuy nhiên, điều đó không hạn chế Nhà nước phát huy đóng góp của tôn giáo cho xã hội. Nhà nước coi tôn giáo là việc riêng tư và không chi bất kỳ một khoản công quỹ nào cho hoạt động tôn giáo. Khác biệt với nhà nước thể tục là nhà nước dựa vào tôn giáo.

Nhà nước đối xử với tất cả các tôn giáo một cách công bằng

Nhà nước giữ vai trò trung lập giữa các tôn giáo, không ưu tiên hay ít quan tâm hơn một tôn giáo nào, thực hiện chính sách bình đẳng tôn giáo. Ứng xử bình đẳng với các tôn giáo là nguyên tắc ứng xử của xã hội tiến bộ, vì mỗi tôn giáo đều có vị trí, vai trò nhất định, đáp ứng nhu cầu của người dân trong xã hội. Ấn Độ là nước rất đa dạng về tôn giáo. Có tôn giáo lớn với số tín đồ lên đến cả tỷ thành viên, nhưng lại có tôn giáo với rất ít người theo. Có tôn giáo với lịch sử hàng nghìn năm, lại có tôn giáo mới... Vì vậy, việc nhà nước đối xử công bằng với tất cả các tôn giáo sẽ đảm bảo tự do tôn giáo, tránh sự so bì giữa các tôn giáo tác động tiêu cực đến xã hội.

Nghiêm cấm sự phân biệt đối xử dựa trên tôn giáo

Nhà nước sẽ không phân biệt đối xử với bất kỳ công dân nào chỉ vì lý do tôn giáo, chủng tộc, đẳng cấp, giới tính, nơi sinh sống hoặc bất kỳ lý do nào trong số đó. Không công dân nào, chỉ vì lý do tôn giáo, chủng tộc, đẳng cấp, giới tính, nơi sinh phải chịu bất kỳ tình trạng hạn chế hay điều kiện nào liên quan đến quyền tiếp cận các cửa hàng, nhà hàng công cộng, khách sạn và địa điểm giải trí công cộng; hoặc việc sử dụng giếng nước, bể chứa, nơi tắm công cộng, đường sá và các địa điểm nghỉ dưỡng công cộng được duy trì toàn bộ hoặc một phần từ ngân sách nhà nước hoặc dành cho việc sử dụng công cộng.

“Mọi người đều sinh ra bình đẳng”, vì vậy cần được đối xử một cách công bằng, bình đẳng. Hơn nữa, tôn giáo là hiện tượng xã hội phổ biến [worldpopulationreview, 2020], có lịch sử lâu đời và có vai trò quan trọng đối với mỗi cá nhân và xã hội. Tự do tôn giáo là quyền cơ bản của con người được luật pháp quốc tế tôn trọng và bảo đảm. Phân biệt đối xử với người dân dựa trên tôn giáo là vi phạm quyền con người, gây chia rẽ đoàn kết nhân dân, bất ổn xã hội. Nghiêm cấm sự phân biệt đối xử dựa trên tôn giáo là rất cần thiết.

Các tôn giáo tự do quản lý các vấn đề tôn giáo của mình

Các tôn giáo được tự do quản lý các vấn đề nội bộ của mình nhưng phải tuân theo trật tự công cộng, đạo đức và sức khỏe của cá nhân và xã hội. Mọi tổ chức, hệ phái tôn giáo hoặc bất kỳ bộ phận nào trong đó có quyền: thành lập và duy trì các tổ chức vì mục đích tôn giáo và từ thiện; quản lý công việc của mình trong các vấn đề tôn giáo; sở hữu và mua lại động sản và bất động sản; và quản lý tài sản đó theo quy định của pháp luật.

Các tôn giáo tự do nộp thuế để khuyến khích hoạt động

Không ai bị bắt buộc phải nộp bất kỳ loại thuế nào. Số tiền thu được sẽ được phân bổ cụ thể để thanh toán các chi phí duy trì hoạt động của bất kỳ tôn giáo hoặc hệ phái tôn giáo nào.

Quyền tự do tham gia trong các bài giảng tôn giáo hoặc thờ cúng tôn giáo ở một số cơ sở giáo dục nhất định

Không có hướng dẫn tôn giáo nào được thực hiện trong bất kỳ cơ sở giáo dục nào hoàn toàn được duy trì ngoài ngân sách Nhà nước.

Tương tự, không có hướng dẫn tôn giáo nào được thực hiện trong cơ sở giáo dục do Nhà nước quản lý nhưng được thành lập dưới bất kỳ nguồn tài trợ hoặc quỹ tín thác nào. Không có ai theo học tại bất kỳ cơ sở giáo dục nào được Nhà nước công nhận hoặc nhận viện trợ ngoài Nhà nước phải tham gia vào bất kỳ hướng dẫn tôn giáo nào có thể được truyền đạt trong cơ sở đó, hoặc tham dự bất kỳ nghi lễ tôn giáo nào có thể được tiến hành tại cơ sở đó, hoặc tại bất kỳ cơ sở nào gắn liền với cơ sở đó, trừ khi người đó, hoặc nếu người đó là trẻ vị thành niên, thì người giám hộ của người đó đã đồng ý.

Hiến pháp Ấn Độ cũng nêu rõ công dân thực hành tôn giáo của họ nhưng không được gây hại trật tự công cộng, đạo đức hay sức khỏe của người khác và xã hội.

2.2.2. Quy định trong các luật về tôn giáo

Luật chống chuyển đổi tôn giáo

Hiến pháp Ấn Độ khẳng định bảo đảm tự do tôn giáo theo luật pháp quốc tế. Tuy nhiên, đến tháng 5/2023, 13 trong số 28 bang của đất nước có *luật chống chuyển đổi tôn giáo*. Tất cả 13 bang có luật chống chuyển đổi tôn giáo (cải đạo) đều duy trì các lệnh cấm tương tự nhau chống lại sự cải đạo thông qua “vũ lực”, “xúi giục” hoặc “lừa đảo”, bao gồm: việc cấm cung cấp bất kỳ quà tặng nào, đưa ra lời hứa về một cuộc sống tốt đẹp hơn, giáo dục miễn phí và các hoạt động từ thiện; cấm các cá nhân tiếp tay cho những chuyển đổi như vậy. Luật ở các bang đó cũng quy định các cá nhân muốn chuyển đổi sang tôn giáo khác và chức sắc có ý định cử hành nghi lễ cải đạo gửi thông báo chính thức cho chính quyền tiểu bang. Các thủ tục thông báo yêu cầu cảnh sát tiểu bang xác định xem có phản đối việc cải đạo hay không. Luật của bang Uttar Pradesh quy định: không ai được chuyển đổi (tôn giáo) hoặc cố gắng chuyển đổi người khác một cách trực tiếp hay những cách thức khác, bằng cách xuyên tạc, dùng vũ lực, ảnh hưởng thái quá, ép buộc, hoặc bằng bất kỳ phương tiện lừa dối nào. Chính quyền các bang Gujarat, Haryana, Himachal Pradesh, Madhya Pradesh, Uttarakhand và Uttar Pradesh có luật áp đặt cụ thể hình phạt đối với những trường hợp cải đạo “bị bắt buộc” vì mục đích hôn nhân. Những người vi phạm luật chống cải đạo, bao gồm cả những người

truyền giáo, sẽ bị phạt tiền và các hình phạt khác, chẳng hạn như án tù lên tới ba năm ở bang Chhattisgarh và tối đa bốn năm ở bang Madhya Pradesh nếu người chuyển đổi là trẻ em, phụ nữ hoặc thành viên của các đảng cấp hay bộ lạc yếu thế³. Bang Gujarat có hình phạt đối với bất kỳ hình thức cải đạo nào và trừng phạt chuyển đổi “cưỡng bức” với mức phạt tù lên tới ba năm và phạt tiền 50.000 rupee. Ở bang Himachal Pradesh, hình phạt có thể lên tới hai năm tù, phạt 25.000 rupee, hoặc cả hai.

Theo luật của bang Andhra Pradesh và Telangana, chính quyền có thể cấm truyền đạo gần bất kỳ nơi thờ cúng nào, kể cả cơ sở của những người truyền đạo. Hình phạt cho hành vi vi phạm có thể bao gồm phạt tù lên đến ba năm và mức phạt 5.000 rupee. Luật ở các bang này cũng cấm truyền bá hoặc thực hành bất kỳ tôn giáo phi Ấn Độ giáo nào ở các địa phương được chỉ định là “những thị trấn đền thờ” vì có nhiều ngôi đền Ấn Độ giáo quan trọng nằm ở những khu vực đó. Ở Karnataka, luật chống cải đạo quy định hình phạt tù từ ba đến năm năm và phạt 25.000 rupee trong trường hợp chiêu mộ những người dân thường và bị phạt tù từ ba đến mười năm, phạt 50.000 rupee vì cưỡng ép cải đạo trẻ em, phụ nữ và những người thuộc các cộng đồng bộ lạc và đảng cấp yếu thế. Chủ tịch tổ chức *International Christian Concern*, Jeff King, cho rằng, Luật chống cải đạo của Ấn Độ không phải là phương tiện để bảo vệ tự do tôn giáo mà là một cơ chế để chính quyền trừng phạt các nhóm thiểu số theo tôn giáo [The U.S. State Department, 2023].

Luật Công dân (sửa đổi) năm 2019

Luật Công dân (sửa đổi) (CAA) đã được thông qua tháng 12/2019, mở đường nhập quốc tịch nhanh chóng cho người theo Ấn Độ giáo, Sikh giáo, Phật giáo, Jain giáo, Bái hỏa giáo, Kitô giáo từ Pakistan, Afghanistan và Bangladesh đã đến Ấn Độ trước năm 2014, nhưng loại trừ người theo Islam giáo. Người Islam giáo thuộc nhóm này sẽ không có cơ hội được cấp đăng ký công dân. Quy định như vậy được cho là phân biệt đối xử vì lý do tôn giáo và quốc tịch, vi phạm Hiến pháp Ấn Độ và luật pháp quốc tế.

Luật ngăn chặn giết mổ bò (còn gọi là Luật “bảo tồn động vật”)

Đến nay, 20 trong số 28 bang ở Ấn Độ đã ban hành luật ngăn chặn giết mổ bò, theo đó việc giết mổ bò là một tội hình sự. Các hình phạt khác nhau giữa các tiểu bang và có thể khác nhau tùy theo con vật đó là bò, bê hay bò đực. Lệnh cấm chủ yếu ảnh hưởng đến người Islam giáo và các thành viên của các đẳng cấp, bộ tộc yếu thế có truyền thống tiêu thụ thịt bò. Ở hầu hết các bang cấm giết mổ bò, hình phạt bao gồm phạt tù sáu tháng đến hai năm và phạt tiền từ 1.000 đến 10.000 rupee. Ở bang Assam, hình phạt bao gồm phạt tù tối thiểu ba năm hoặc phạt tiền từ 300.000 rupee hoặc cả hai, không được tái ngoại trước khi xét xử vì giết mổ, tiêu thụ, vận chuyển gia súc. Ở bang Karnataka, việc giết mổ tất cả gia súc, ngoại trừ trâu trên 13 tuổi, là bất hợp pháp. Người vi phạm bị phạt tù từ ba đến bảy năm và mức phạt từ 500.000 đến 1.000.000 rupee. Bang Rajasthan, Punjab, Haryana, Himachal Pradesh, Jammu và Kashmir phạt tù tội giết mổ bò từ hai đến mười năm. Luật của bang Gujarat quy định mức án tối thiểu mười năm và mức án tối đa là chung thân về tội giết mổ, bán thịt bò hoặc vận chuyển trái phép bò, thịt bò.

Chủ nghĩa dân tộc Ấn Độ giáo trong xã hội Ấn Độ hiện nay

Chủ nghĩa dân tộc Ấn Độ giáo theo tư tưởng về một *đất nước Ấn Độ theo Ấn Độ giáo*, nhằm mục đích chính thức đưa Ấn Độ giáo vào nền chính trị Ấn Độ trong khi tiếp tục tư tưởng chống Islam giáo [Rahul Sambaraju Suryapratim Roy, 2020]. Chủ nghĩa dân tộc Ấn Độ giáo tuyên truyền về quyền lực tối cao của Ấn Độ giáo đối với các tôn giáo khác và khẳng định niềm tin Ấn Độ là một quốc gia Ấn Độ giáo, bất chấp Hiến pháp có tính thế tục của đất nước. Khái niệm về quyền lực tối cao của người Ấn Độ giáo đang gây ra sự chia cắt ngày càng lớn trong thể chế thế tục của Ấn Độ - tội ác căm thù đối với các nhóm thiểu số tôn giáo như Kitô giáo và Islam giáo ngày càng phổ biến, lời nói thù hận chống lại họ thậm chí còn tràn lan hơn [Kunal Purohit, 2023].

3. Những vấn đề đặt ra hiện nay

Chính sách, pháp luật của Ấn Độ về tôn giáo, nhìn chung, là tiến bộ, phù hợp với luật pháp quốc tế về tôn giáo và tự do tôn giáo, tín ngưỡng, tuy nhiên, có những luật ở cấp bang và quốc gia, bao gồm cả

luật chống cải đạo, có tính phân biệt đối xử đối với các nhóm thiểu số theo tôn giáo, từ đó tạo nên tình trạng bất ổn xã hội, trong đó có những cuộc xung đột kéo dài gây thiệt hại đáng kể về người và tài sản, quan ngại cho các nước, thu hút sự quan tâm mạnh mẽ của truyền thông thế giới [ADF International, 2023].

Tình hình tôn giáo ở Ấn Độ có những diễn biến phức tạp, thể hiện ở tình trạng phân biệt đối xử, bạo lực chống lại những cộng đồng tôn giáo thiểu số, bao gồm sự đe dọa, hành hung; bạo lực chống lại người không theo Ấn Độ giáo dựa trên cáo buộc giết mổ, buôn bán bò; kết tội, hành hung người dân xuất phát từ những quy định của luật chống chuyển đổi tôn giáo... Cục Hồ sơ Tội phạm Quốc gia Ấn Độ cho biết, có 378 trường hợp bạo lực cộng đồng giữa các nhóm tôn giáo năm 2021 so với 857 năm 2020.

Bạo loạn, xung đột giữa các cộng đồng tôn giáo

Cuộc bạo loạn lớn đã xảy ra do xung đột giữa người theo Ấn Độ giáo và Islam giáo ở phía Đông Bắc thủ đô New Delhi, nơi có đông người Islam giáo, kéo dài nhiều ngày cuối tháng 02/2020, làm 53 người chết (35 người Islam giáo và 18 người Ấn Độ giáo) và hàng trăm người bị thương, trong đó có không ít cảnh sát. Bạo loạn xảy ra sau khoảng hai tháng Luật Công dân sửa đổi được thông qua. Các cuộc đụng độ xảy ra giữa những người ủng hộ và phản đối luật. Tín đồ Islam giáo phản đối luật vì có nguy cơ trở thành “công dân hạng hai” nên tiến hành biểu tình ngăn chặn đường sá. Trong khi tín đồ Ấn Độ giáo cảm thấy cuộc sống bị cản trở. Vì vậy, xung đột nghiêm trọng đã xảy ra. Khởi đầu từ khu Khajuri, người Ấn Độ giáo đã dùng vũ lực chống lại những người biểu tình. Tiếp đó, những người biểu tình từ cả hai phía ném đá vào nhau và tấn công bằng gậy gộc. Trên đường đi, nhóm người theo Ấn Độ giáo đã đốt phá xe cộ, cửa hiệu, nhà cửa của người Islam giáo. Cảnh sát dường như bất lực trước sự hung hãn của đám đông tín đồ Ấn Độ giáo. Thậm chí các nhà báo đã bị ném đá khi vào khu vực để đưa tin. Thủ hiến thủ đô Delhi, Arvind Kejriwal, đã kêu gọi chính quyền trung ương cho áp đặt lệnh giới nghiêm tại bốn khu dân cư: Maujpur, Jafrabad, Chandbagh, Karawal Nagar và triển khai quân đội tại các khu vực trong địa phận thủ đô, nơi xảy ra các

cuộc bạo động gây chết người. Cảnh sát Delhi đã bắt giữ 2.456 cá nhân liên quan đến bạo loạn và chính thức buộc tội tổng cộng 1.610 người, bao gồm 798 người theo Ấn Độ giáo và 812 người theo Islam giáo [Tường Nguyễn, 2020].

Cuộc bạo loạn trên diện rộng ở bang Manipur. Vào tháng 5/2022, một cuộc xung đột bạo lực giữa hai tộc người đã nổ ra ở Manipur. Cuộc xung đột đã diễn ra giữa các bộ tộc Meitei theo Ấn Độ giáo và bộ phận theo Kitô giáo. Từ ngày 3-6/5, bạo lực, cướp bóc và đốt phá quy mô lớn đã khiến ít nhất 100 người thiệt mạng, hơn 400 người bị thương và khiến hàng chục nghìn người phải rời bỏ nhà cửa. Các biểu tượng tôn giáo và nơi thờ cúng bị phá hủy nặng nề, với hơn 250 nhà thờ đã bị đốt cháy hoặc hư hại. Chính quyền bang đã rất khó khăn để dẹp bỏ tình hình bạo lực ở Manipur; quân đội chỉ được triển khai vài ngày sau cuộc bạo loạn đầu tiên để ngăn chặn bạo lực và tàn phá thêm. “Đám đông đã đốt nhà thờ hoặc nhà của người Meitei Kitô giáo nhưng không phá nhà hàng xóm nếu họ không phải là người theo Kitô giáo. Các tín đồ Kitô giáo đang phải đối mặt với sự thù địch của người Meitei vì họ là tín đồ Kitô giáo” [ADF International, 2023].

Trước đó, ngày 16/01/2022, một đám đông đã tấn công nhóm người gồm 6 thành viên đi hành hương theo Sikh giáo ở bang Bihar, vì họ từ chối quyên góp tiền cho xây dựng một ngôi đền Ấn Độ giáo. Cảnh sát Bihar sau đó đã bắt giữ năm người và cho biết, những kẻ tấn công đã chặn người Sikh lại, kéo tài xế khỏi xe tải của họ và ném đá vào những người theo Sikh giáo khi họ từ chối quyên góp. Hậu quả là năm người theo Sikh giáo bị thương trong vụ việc.

Tháng 4/2022, đã xảy ra xung đột giữa người theo Ấn Độ giáo và Islam giáo ở bang Madhya Pradesh. Bạo lực bắt đầu bùng phát khi những đám rước lớn của tín đồ Ấn Độ giáo mừng lễ Ram Navmi diễu hành qua các khu dân cư và thánh đường Islam giáo, mở nhạc kích động chống lại người Islam giáo, dẫn đến bạo lực lan rộng. Đám đông người Ấn Độ giáo đã phá hoại nhà cửa và đốt cháy các công trình khác. Sau các cuộc đụng độ, một số người theo Ấn Độ giáo, các chủ cửa hàng địa phương đã tổ chức tẩy chay các doanh nghiệp Islam giáo.

Ngày 12/4/2022, bạo lực cộng đồng đã bùng phát ở bang Gujarat, Jharkhand, Tây Bengal giữa người theo Ấn Độ giáo và Islam giáo trong thời kỳ diễn ra lễ hội của người Ấn Độ giáo và tháng lễ Ramadan của người Islam giáo.

Ngày 16/4/2022, các cuộc đụng độ giữa người theo Ấn Độ giáo và Islam giáo đã bùng phát tại Hubballi bang Karnataka, xuất phát từ chia sẻ của một sinh viên đại học về hình lá cờ nghệ tây, một biểu tượng của Ấn Độ giáo, bay qua Mecca. Cảnh sát đã bắt giữ 134 người liên quan đến vụ bạo lực.

Ngày 10/9/2022, bạo lực cộng đồng bùng phát trong lễ hội Mahavir của Ấn Độ giáo ở Akhara bang Bihar, khi các thành viên của một đám rước theo Ấn Độ giáo được cho là đã hét lên những nhận xét xúc phạm người Islam giáo trong lúc đi ngang qua một thánh đường Islam giáo. Sau đó, tín đồ hai bên đã ném đá vào nhau và người Ấn Độ giáo đã đốt một cửa hiệu nhỏ. Cảnh sát đã bắt giữ 20 người liên quan đến vụ việc.

Ngày 20/11/2022, một đám đông người theo Ấn Độ giáo đã làm gián đoạn buổi lễ vào Chủ nhật ở Koshalnar bang Chhattisgarh. Đám đông vây quanh nhà thờ, yêu cầu mục sư và anh trai bước ra, sau đó dùng gậy đánh hai người. Đám đông đã vào nhà thờ và đánh đập một số giáo dân dẫn đến chín người phải nhập viện.

Ngày 18/12/2022, người dân địa phương đã cưỡng ép 200 tín đồ Kitô giáo thuộc 70 gia đình rời khỏi nhà ở quận Narayanpur và Konagaon bang Chhattisgarh. Đã có 20 “cuộc tấn công phối hợp” đối với tín đồ Kitô giáo trên khắp bang vào ngày hôm đó. Hiệp hội Truyền giáo Ấn Độ cho biết, dân làng yêu cầu tín đồ Kitô giáo, hoặc phải từ bỏ đức tin hoặc rời khỏi khu vực. Một số người phản kháng thì bị đánh đập thương tích phải nhập viện.

Bạo lực liên quan đến Luật chống chuyển đổi tôn giáo

Tín đồ và tổ chức Ấn Độ giáo đã hành động chống lại những người theo Kitô giáo mà họ cho rằng đã cố gắng chuyển đổi những người khác sang Kitô giáo và chống lại người Islam giáo vì cầu nguyện ở nơi công cộng. Ngày 23/12/2021, một đám đông cảnh vệ theo Ấn Độ giáo

đã xông vào một tu viện ở quận Mandya bang Karnataka và làm gián đoạn lễ Giáng sinh nhỏ đang diễn ra. Họ la mắng các giáo viên và yêu cầu họ dừng buổi lễ, cáo buộc họ “chuyển đổi” trẻ em theo Ấn Độ giáo sang Kitô giáo [Maitreyee Boruah, 2021].

Ngày 09/01/2022, khoảng 200 người, bao gồm những người theo chủ nghĩa dân tộc Ấn Độ giáo, đã tấn công một hội thánh tư gia ở làng Odagoan bang Chhattisgarh, hành hung Mục sư Hemanth Kandapan và các thành viên trong giáo đoàn của ông. Một người trong đám đông đã xông vào buổi lễ và bắt đầu đánh đập mục sư, sau đó kéo ông ra ngoài, nơi đám đông tiếp tục đánh ông và những người khác. Đám đông đã cáo buộc hội thánh thực hiện chuyển đổi bất hợp pháp người theo Ấn Độ giáo sang Kitô giáo.

Ngày 25/02/2022, một đám đông đã trối, đánh đập Mục sư Kelom Kalyan Tete ở miền Nam Delhi, và buộc ông đọc thuộc lòng một bài kinh của Ấn Độ giáo. Đám đông nghi ngờ Mục sư đã thực hiện chuyển đổi tôn giáo một cách cưỡng bức trong khu vực. Tháng 3/2022, một nhóm người hoạt động theo tư tưởng dân tộc chủ nghĩa Ấn Độ giáo Bajrang Dal đã tấn công một người đàn ông Kitô giáo ở Hassan bang Karnataka, vì truyền đạo ngoài trường đại học, làm đơn tố cáo vợ chồng anh ta lên cảnh sát vì tội “kích động tình cảm tôn giáo”. Nhóm người Ấn Độ giáo nói rằng người đàn ông và vợ anh ta đã cố gắng cải đạo các sinh viên bằng cách phân phát sách và tờ rơi Kitô giáo cho họ. Một video trên mạng xã hội đã cho thấy nhóm người Ấn Độ giáo đã đánh nạn nhân. Cảnh sát đã buộc tội cặp vợ chồng theo luật hình sự và thả họ tại ngoại.

Hiện tượng thường được miêu tả là, đám đông những người bảo vệ bao gồm những người có tư tưởng cực đoan tôn giáo đã xông vào các buổi tụ tập cầu nguyện, vây bắt những người mà họ cho là tham gia vào hoạt động cải đạo một cách cưỡng bức. Hơn nữa, đã xảy ra tình trạng các nhóm cực đoan tấn công những người cải đạo, cộng đồng tấn công, trục xuất, đánh và giao nộp người cải đạo cho cảnh sát một cách tùy tiện; tuyên truyền sự thù hận thông qua mạng xã hội, kích động các cuộc biểu tình và lan truyền thông tin sai lệch. Những điều này là một nguyên nhân trực tiếp dẫn đến bạo lực đám đông. “Cáo

buộc chính của các nhóm cảnh vệ Hindutva là việc chuyển đổi (bằng vũ lực hoặc dụ dỗ) những người theo Ấn Độ giáo sang Kitô giáo. Phương thức hoạt động của họ luôn giống nhau. Những người tấn công vào các nơi thờ tự và lăng mộ các mục sư bằng lời nói. Trong các cuộc tấn công này, các nhóm Hindutva đã đánh đập mọi người và đưa ra những lời nói tục tĩu về chủ nghĩa đẳng cấp. Họ thậm chí không tha cho phụ nữ và trẻ em. Những kẻ tấn công cũng lạm dụng tình dục phụ nữ” [Maitreyee Boruah, 2021].

Bạo lực liên quan đến Luật ngăn chặn giết mổ bò

Phương tiện truyền thông Ấn Độ đã đưa tin, ngày 02/5/2022, một nhóm người theo Ấn Độ giáo đã hành hình hai người đàn ông bộ tộc vì tội giết mổ một con bò ở quận Seoni bang Madhya Pradesh. Người sống sót trong vụ việc kể lại, những người tấn công là thành viên của nhóm người theo tư tưởng dân tộc chủ nghĩa Ấn Độ giáo Bajrang Dal và Ram Sena. Cảnh sát đã bắt giữ 14 người và mở cuộc điều tra. Trước đó, ngày 22/02/2022, một nhóm “bảo vệ bò” đã tấn công một gia đình trên chiếc xe tải chở gia súc tại Karmanghat bang Hyderabad. Nhóm “bảo vệ bò” đã tấn công gia đình và kéo họ ra khỏi xe. Cảnh sát đã bắt giữ những người đàn ông từ cả cộng đồng Ấn Độ giáo và Islam giáo đã gây ra vụ tấn công và cho biết, các thành viên gia đình Islam giáo đã bị bắt vì tội vận chuyển bê con, vi phạm quy định về ngăn chặn hành vi tàn ác, chống lại luật ngăn chặn giết mổ bò.

Ngày 02/8/2022, một đám đông đã đánh chết một người đàn ông Islam giáo và làm bị thương hai người khác ở bang Madhya Pradesh vận chuyển gia súc. Đám đông nghi ngờ người đàn ông này vận chuyển gia súc đi giết mổ, hành vi bị cấm theo luật Madhya Pradesh. Cảnh sát Madhya Pradesh đã đề nghị khởi tố 12 người vì tội tấn công và hai người sống sót vì hành vi vận chuyển gia súc trái pháp luật. Cảnh sát cho biết ba nạn nhân đang vận chuyển 28 con bò đi bán tại hội chợ ở Amravati. Theo Hiệp hội Thanh niên Islam giáo, đã có 58 vụ hành hình liên quan đến giết mổ bò ở bang Jharkhand trong thời gian từ tháng 3/2016 đến tháng 12/2022, trong đó có 36 người thiệt mạng và 23 người bị thương nặng. Những người thiệt mạng bao gồm 16 người Islam giáo, 11 người Ấn Độ giáo, năm người Kitô giáo và bốn

người Sarna Adivasis; 13 người Kitô giáo, bốn người Sarna Adivasis, ba người Islam giáo và hai người Ấn Độ giáo nằm trong số những người bị thương.

Kết luận

Vấn đề tôn giáo có tầm quan trọng đặc biệt trong đời sống xã hội Ấn Độ. Trong bối cảnh đó, Nhà nước Ấn Độ đã ban hành chính sách, pháp luật khẳng định quyền tự do tôn giáo, tín ngưỡng của người dân theo quy định của luật pháp quốc tế, bao gồm tự do thể hiện, thực hành, truyền bá tôn giáo của nhân dân; tự do của các tổ chức tôn giáo trong hoạt động tôn giáo và xã hội, đồng thời, nghiêm cấm phân biệt đối xử dựa trên tôn giáo. Tuy nhiên, do những phức tạp về tình hình tôn giáo và xã hội, Nhà nước cũng như các bang của Ấn Độ đã ban hành một số luật liên quan đến tôn giáo dẫn đến khó khăn cho đời sống tôn giáo và đời sống kinh tế, văn hóa-xã hội của các tộc người thiểu số theo tôn giáo, gây bức xúc trong xã hội, như luật chống cải đạo, luật công dân sửa đổi và luật ngăn chặn giết mổ bò.

Vì vậy, trong *Đánh giá Định kỳ Quốc tế của Hội đồng Nhân quyền Liên hợp quốc về Ấn Độ* vào tháng 12/2022, 14 quốc gia đã khuyến nghị nước này thực hiện các bước tăng cường nỗ lực để bảo vệ quyền của tất cả các nhóm thiểu số như được ghi trong Hiến pháp của mình; bãi bỏ luật dùng để ngăn chặn, cản trở hoặc truy tố việc cải đạo; đảm bảo luật pháp về quyền tự do tôn giáo được thực thi đầy đủ, đặc biệt đối với các thành viên của các tộc người thiểu số theo tôn giáo; điều tra các trường hợp bạo lực và phân biệt đối xử dựa trên tôn giáo; và lên án, loại bỏ những phát biểu có tính hận thù chống lại những nhóm thiểu số theo tôn giáo./.

CHÚ THÍCH:

- 1 Bao gồm các bang: Assam, Arunachal Pradesh, Chhattisgarh, Gujarat, Haryana, Himachal Pradesh, Karnataka, Jharkhand, Madhya Pradesh, Odisha, Rajasthan, Uttarakhand và Uttar Pradesh.
- 2 Việc đề cập đến người theo Ấn Độ giáo sẽ được hiểu là bao gồm đề cập đến những người theo Sikh giáo, Jaina giáo hoặc Phật giáo, và việc đề cập đến các tổ chức Ấn Độ giáo sẽ được hiểu tương ứng.
- 3 Các đảng cấp và bộ lạc yếu thế do Nhà nước quy định ở từng thời điểm cụ thể.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. ADF International (2023), “*What we are seeing in India is a religious freedom crisis*”—*Human rights advocates call for end to religious persecution in India following Modi’s visit to US*, <https://adfinternational.org/india-religious-freedom/>, truy cập ngày 29/6/2023.
2. Dan So (2023), *Dân số Ấn Độ*, <https://danso.org/an-do/>, truy cập ngày 25/8/2023.
3. Đại sứ quán Cộng hòa Ấn Độ tại Việt Nam - Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh (2017), *Sức mạnh mềm Ấn Độ sức mạnh mềm Việt Nam trong bối cảnh khu vực hóa, toàn cầu hóa*, Kỷ yếu Hội thảo Khoa học Quốc tế, Hà Nội.
4. Edward Luce (2013), *Nghịch lý Ấn Độ*, Nxb. Tri thức, Hà Nội.
5. Government of India Ministry of Law and Justice Legislative Department (2020), ngày 9/9, *The Constitution of India*, <https://web.archive.org/web/20200929185051/http://legislative.gov.in/site/s/default/files/COI.pdf>, truy cập ngày 26/8/2023.
6. Bùi Minh Hà (2017), “Một vài so sánh về thực trạng và chính sách tôn giáo ở Ấn Độ và Việt Nam”, trong Đại sứ quán Cộng hòa Ấn Độ tại Việt Nam Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, *Việt Nam - Ấn Độ: 45 năm quan hệ ngoại giao và 10 năm đối tác chiến lược*, Nxb. Lý luận Chính trị, Hà Nội.
7. Kunal Purohit (2023), *Modi’s ‘Tiger Warrior’ Diplomacy Is Harming India’s Interests*, <https://foreignpolicy.com/2023/08/28/india-modi-diplomacy-bjp-hindu-nationalism-religion-manipur/>, truy cập ngày 19/8/2023.
8. Maitreyee Boruah (2021), *Christians on edge in India’s Karnataka ruled by Modi’s BJP*, <https://www.aljazeera.com/news/2021/12/29/christians-india-karnataka-anti-conversion-bill-bjp-hate-attacks>, truy cập ngày 3/1/2022.
9. Neha Sahgal, Jonathan Evans, Ariana Monique Salazar, Kelsey Jo Starr and Manolo Corchi (2021), *Religion in India: Tolerance and Segregation*, https://www.pewforum.org/2021/06/29/religion-in-india-tolerance-and-segregation/?utm_source=Pew+Research+Center&utm_campaign=6c1a6f37e2-EMAIL_CAMPAIGN_2021_06_29_02_01&utm_medium=email&utm_term=0_3e953b9b70-6c1a6f37e2-400273133, truy cập ngày 1/7/2021.
10. Tường Nguyễn (2020), *Thủ đô New Delhi chìm trong bạo lực*, <https://tuoitre.vn/thu-do-new-delhi-chim-trong-bao-luc-20200227104731814.htm>, truy cập ngày 31/8/2023.
11. Rahul Sambaraju Suryapratim Roy (2020), *Indian citizenship has now been reduced to ‘us’ versus ‘them’*, <https://theconversation.com/indian->

- citizenship-has-now-been-reduced-to-us-versus-them-130422, truy cập ngày 02/3/2020.
12. Samirah Majumdar (2018), *5 facts about religion in India*, http://www.pewresearch.org/fact-tank/2018/06/06/5-facts-about-religion-in-india/?utm_source=Pew+Research+Center&utm_campaign=9d54d4421b-EMAIL_CAMPAIGN_2018_06_06_07_17&utm_medium=email&utm_term=0_3e953b9b70-9d54d4421b-400397669, truy cập ngày 9/6/2018.
  13. Cao Xuân Sáng (2017), “Những đặc trưng của Phật giáo đại thừa ở Ấn Độ và giá trị của tâm từ bi trong đời sống xã hội hiện đại”, trong Đại sứ quán Cộng hòa Ấn Độ tại Việt Nam Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh, *Việt Nam - Ấn Độ: 45 năm quan hệ ngoại giao và 10 năm đối tác chiến lược*, Nxb. Lý luận Chính trị, Hà Nội.
  14. Tarun Das Colette Mathur Frank-Jurgen Richter (2013), *Ấn Độ sự trở dậy của một cường quốc*, Nxb. Từ điển Bách khoa, Hà Nội.
  15. The Hindu Bureau (2022), *Secular India becoming a religion-based state, says M.B. Rajesh*, <https://www.thehindu.com/news/national/kerala/secular-india-becoming-a-religion-based-state-says-mb-rajesh/article66317914.ece>, truy cập ngày 31/12/2022.
  16. The U.S. State Department (2023), *India 2022 International Religious Freedom Report*, <https://www.state.gov/reports/2022-report-on-international-religious-freedom/vietnam/>, truy cập 23/8/2023.
  17. USCIRF (2023), *Issue Update: India's State-level Anti-conversion Laws*, <https://www.uscirf.gov/sites/default/files/2023%20India%20Apostasy%20Issue%20Update.pdf>, truy cập ngày 28/8/2023.
  18. W. Cole Durham, Jr. Brett G. Scharffs (2016), *Luật pháp và Tôn giáo - Tiếp cận so sánh quốc gia, quốc tế*, Nxb. Đại học Quốc gia Hà Nội, Hà Nội, tr. 69. Người dịch: Đặng Hoàng Nam, Phạm Quốc Thành, Phan Tường Vân, Phan Hương Giang, Hồ Hoàng Thái.
  19. Will Durant (2006), *Lịch sử văn minh Ấn Độ*, Nxb. Văn hóa Thông tin, Hà Nội.
  20. The World Evangelical Alliance Open Doors International... (2022), *India: The Rights of Religious Minorities*, <https://un.worldea.org/wp-content/uploads/2022/06/India-UPR-Joint-Stakeholders-Submission-Minority-Rights-31-03-22.pdf>, truy cập ngày 26/6/2022.
  21. Trần Nam Tiến (chủ biên, 2016), *Ấn Độ với Đông Nam Á trong bối cảnh quốc tế mới*, Nxb. Văn hóa-Văn nghệ, Hà Nội.
  22. *The Unlawful Activities (prevention) Act, 1967*, <https://www.mha.gov.in/sites/default/files/A1967-37.pdf>, truy cập ngày 28/8/2023.
  23. *The Uttar Pradesh Prohibition of Unlawful Conversion of Religion Act, 2021 Act 3 of 2021*, The UP Prohibition of Unlawful Conversion Of Religion Act, 2021 (Act No. 3) (prsindia.org), truy cập ngày 28/8/2023.

Abstract**POLICIES AND LAWS OF INDIA ON RELIGION AND PROBLEMS****Nguyen Khac Duc***Institute of Beliefs and Religion**Ho Chi Minh National Academy of Politics*

India is considered a country of “spirituality and religions”, with a high percentage of the population following religion (over 95%). Major religions such as Hinduism, Christianity, Islam are present in this country. India’s policies and laws on religion, at the macro level, are progressive, consistent with international law on religious freedom and equality as well as the activities of religions. By affirming that everyone has the right to freedom of religion, religions are free to engage in religious and social activities. However, there are also laws that are not really suitable for the actual religious situation, restrict religious freedom, and discriminate on the basis of religion, leading to religious and social conflicts, causing concern for the world so it needs to be adjusted.

Keywords: Policy; law; religious freedom; religion; India.